

Vastuullisuusraportointia koskeva lainsäädäntö: mikä on olennaisinta vastuuraportoinnissa – ja mikä ei

Jaostapahtuma: Uudet vastuuraportointivelvoitteet ja miten ottaa niistä ilo irti?

20.4.2017

Linda Piirto

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Miksi lainsäädäntöä lähdettiin laatimaan?

Seurannan parantuminen

- Avoimuuden lisääminen auttaa eri ryhmiä – sijoittajia, järjestöjä, yrityksiä – seuraamaan entistä paremmin muuhun kuin puhtaasti taloudelliseen toimintaan liittyviä riskejä ja vaikutuksia

Eurooppalaisittain raportointi ollut harvaa

- EU:n suurista yrityksistä melko harva raportoi vastuullisuuskysymyksistä -> kattavan kuvan saaminen vastuullisuudesta ei ollut helppoa

Laatuvaihtelu

- Raportoinnin laadussa oli eurooppalaisella tasolla suurta vaihtelua

Mitä pitää raportoida?

Aihealueet:
ympäristöasiat,
sosiaaliset ja
henkilöstöasiat,
ihmisoikeuksien
kunnioittaminen sekä
korruption ja
lahjonnan torjunta

- Lyhyt kuvaus liiketoimintamallista
- Kuvaus toimintaperiaatteista ja sovelletut riittävän huolellisuuden turvaavat menetelmät
- Toimintaperiaatteiden noudattamisen tulokset
- Keskeiset riskit, huomioon ottaen liikesuhteet, tuotteet ja palvelut sekä toiminnan laatu ja laajuus
- Edellä mainittujen riskien hallinta
- Tärkeimmät muut kuin taloudelliset tunnusluvut jotka merkityksellisiä liiketoiminnalle

Mitä voi jättää pois?

Perusteltu syy

- Jos kirjanpitovelvollinen ei joltain osin noudata 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja toimintaperiaatteita suhteessa 1 ja 3 momentissa mainittuihin seikkoihin, selvityksessä on perusteltava syy noudattamatta jättämiselle. (KPL 3a:2§ 4 mom)

Oikea ja tasapuolinen ymmärrys

- Poikkeus tietojen esittämiseen: neuvotteluihin liittyviä tietoja saa jättää ilmoittamatta, jos perustellun käsityksen mukaan tietojen julkistaminen aiheuttaisi vakavaa haittaa yrityksen kaupalliselle asemalle -> edellytyksenä, että tietojen poisjättäminen ei estä toiminnan, tuloksen, taloudellisen aseman jne. oikeaa ja tasapuolista ymmärtämistä. (KPL 3a:3 §)

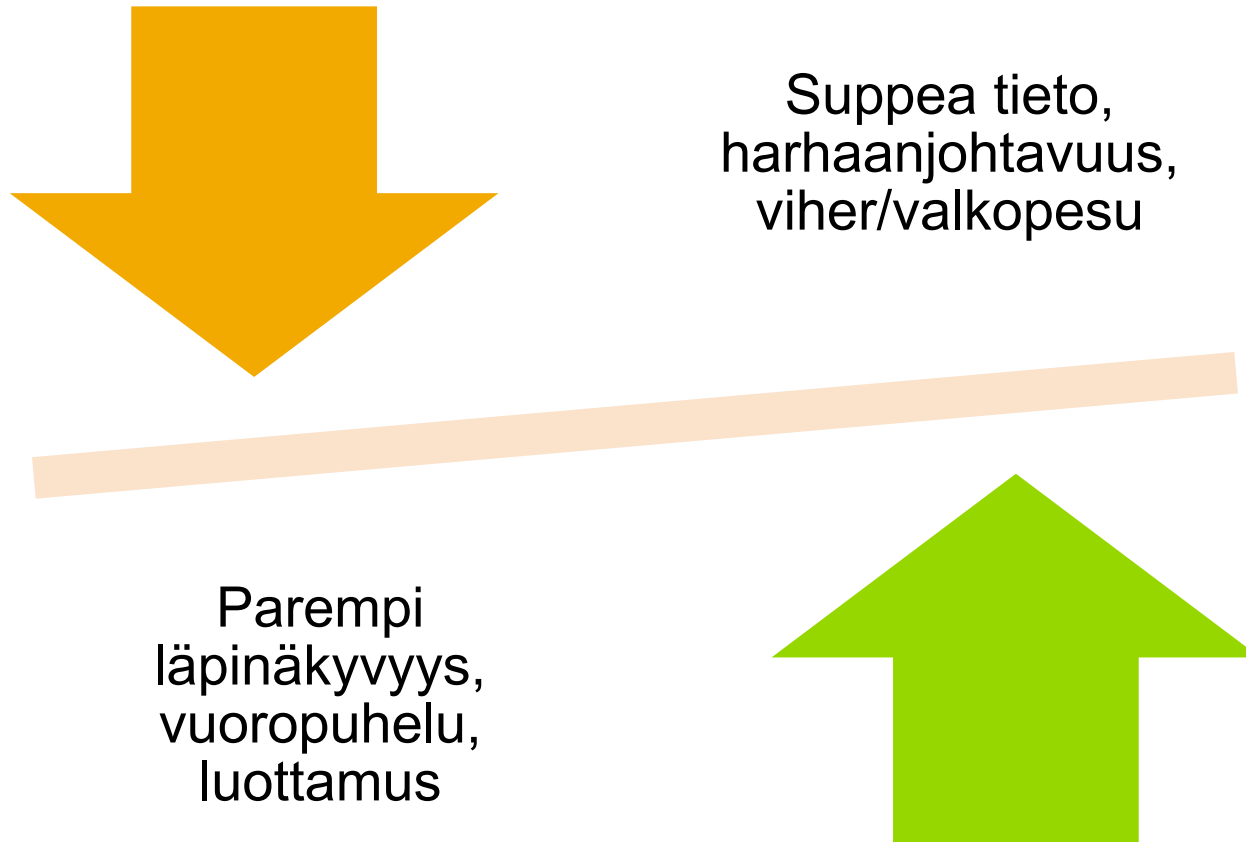
Näin ollen olisiko olennaisinta...

...tarjota tietoa, joka mahdollistaa toiminnan kehityksen ja tuloksen sekä taloudellisen aseman vaikutusten oikean ja tasapuolisen ymmärtämisen?

Vrt. direktiivin 19 a: "... yrityksen kehityksen, tuloksen, aseman, ja sen toiminnan aiheuttamien vaikutusten ymmärtämisen edellyttämässä laajuudessa tietoja..."

Miten raportoinnin laatu vaikuttaa laajempaan yhteiskunnalliseen viitekehykseen?

Mitä seuraavaksi?

Selvitys laaditaan ensimmäisen kerran 31.12.2017 päättyvältä tilikaudelta

Komissiolta tulossa ohjeistusta yrityksille Q2:lla

Entä jos sääntely ei täytä tavoitteita tai muuten toimi?

Direktiivin mukaan komissio voi esittää muutoksia raportissaan vuoden 2018 lopulla

Hyvä ottaa huomioon: kansainvälinen huolellisuusperiaateohjeistus tarkentuu

OECD julkaisee sidosryhmäyhteistyöllä valmisteltuja, tarkennettuja huolellisuusperiaate- eli due diligence -ohjeistuksia/asiakirjoja:

Maataloustuotteet:
<http://bit.ly/21m0QE9>

Vaatetus- ja
jalkineiteollisuus:
<http://bit.ly/2knc8cs>

Institutionaaliset
sijoittajat:
<http://bit.ly/2oTVYdu>

Tulossa: yleinen
huolellisuus-
periaateohjeistus:
<http://bit.ly/2iKxcc7>

Raportointi keskiössä vastuullisuutta koskevassa sääntelyssä

- **UK: 250 >** yritysten tulee raportoida palkkaeroista julkisesti + valtiolle
  - **Ranskan Duty of Care:** julkinen vuosittainen suunnitelma, miten puututaan yritystoiminnan haitallisiin ihmisoikeusvaikutuksiin
  - **UK Modern Slavery Act:** mitä yritys tekee nykyaikaisen pakkotyön ehkäisemiseksi
  - **Hollanti (hyväksytty parlamentissa, ei vielä senaatissa):** raportoitava, onko tuotantoketjuissa todennäköisesti lapsityövoimaa ja jos on, mitä asialle tehdään
- > halutaan siis tietää, millaisia käytäntöjä ja strategioita yrityksissä on ihmisoikeuksien suhteen
- > trendi: läpinäkyvyyden ja tilivelvollisuuden pitäisi lisääntyä
- > iso kysymys: miten dataa hyödynnetään?
- . Lisää sääntelykehityskuluista: <http://tem.fi/julkaisuja-yhteiskuntavastuusta>

Pohdintaa lopuksi

Puhu sidosryhmiesi kanssa

- Jos jo teet niin, hienoa!
- Jos et, nyt on korkea aika aloittaa.

ESG-asiat/ihmisoikeudet

- Varo sudenkuoppaa: vaikutukset yritykselle vs. vaikutukset ihmisille ja yhteisöille

Datan määrä lisääntyy

- Miten sitä kannattaisi hyödyntää?

Hyödyllisiä linkkejä

- YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevat ohjaavat periaatteet, http://tem.fi/documents/1410877/2870803/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf/cd706760-e971-4793-a50b-ab3eca50efbf
- YK:n periaatteiden tulkintaopas, <http://tem.fi/documents/1410877/2870803/RtRInterpretativeGuide-1.pdf/e6bae653-aad3-4f44-829f-e2e5d10f0578>
- OECD:n vastuullisen liiketoiminnan sivusto: <http://mneguidelines.oecd.org/>
- EU: My business and human rights, <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/10375/attachments/1/translation/en/renditions/pdf>
- Viitekehys YK:n periaatteiden mukaiseen raportointiin: <http://www.ungpreporting.org/>
- Corporate Human Rights Benchmark, <http://bit.ly/2pjFRtM>
- GRI:n linkkidokumentti NFI-direktiivin toteuttamiseen: https://www.globalreporting.org/resource/library/GRI-G4_EU%20Directive_Linkage_New%20Logo.pdf
- Lisätietoja, materiaaleja ja linkkejä: <http://tem.fi/yhteiskuntavastuu>

Kiitos!